

(Illustration och layout: Mattias Urban)

LAXBÄCKE

FLOTTLEDSRESTAURERING 2018-2020

Vilhelms Platel Företag och Magnus Platel utför en restaurering av Laxbäcken (2018). Både på renovering av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken. Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken. Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken.

Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken. Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken.

Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken. Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken.

Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken. Restaureringen av bäcken och på att bygga upp en ny flottledsrestaurering av Laxbäcken.

LAXBÄCKEN

FLOTTLEDSRESTAURERING 2018-2020

Vilhelmsdal Flott Ledet och Flottet i PÅRÖN 1910 utgörade en naturreservat i Laxbäckens 1000. För att återställa naturliga värdet och att tillgänglighet på naturreservatets vatten är viktigt för att kunna njuta av naturen och för att kunna förstå naturens värde. För att kunna förstå naturens värde är det viktigt att kunna njuta av naturen och för att kunna förstå naturens värde.

Flott Ledet
Flott Ledet är ett naturreservat som ligger i Laxbäckens 1000. Det är ett naturreservat som ligger i Laxbäckens 1000. Det är ett naturreservat som ligger i Laxbäckens 1000.

Flottet
Flottet är ett naturreservat som ligger i Laxbäckens 1000. Det är ett naturreservat som ligger i Laxbäckens 1000. Det är ett naturreservat som ligger i Laxbäckens 1000.

RESTAURERING AV LAXBÄCKEN

För restaureringen av Laxbäckens har bland annat följande gäster:

- Vilhelmsdal Flott Ledet och Flottet i PÅRÖN 1910 utgörade en naturreservat i Laxbäckens 1000. För att återställa naturliga värdet och att tillgänglighet på naturreservatets vatten är viktigt för att kunna njuta av naturen och för att kunna förstå naturens värde.
- Vilhelmsdal Flott Ledet och Flottet i PÅRÖN 1910 utgörade en naturreservat i Laxbäckens 1000. För att återställa naturliga värdet och att tillgänglighet på naturreservatets vatten är viktigt för att kunna njuta av naturen och för att kunna förstå naturens värde.
- Vilhelmsdal Flott Ledet och Flottet i PÅRÖN 1910 utgörade en naturreservat i Laxbäckens 1000. För att återställa naturliga värdet och att tillgänglighet på naturreservatets vatten är viktigt för att kunna njuta av naturen och för att kunna förstå naturens värde.

Illustration och layout: Britta Karlsson / Britta Karlsson AB

ÄNGERMANLUS-PROJEKTET

Ängermanlusi är ett projekt som syftar till att förbättra miljön i Ängermanland. Projektet består av flera delar, bland annat att plantera träd och buskar, samt att skapa nya vattenkällor. Projektet är ett samarbete mellan flera olika organisationer, bland annat Länsstyrelsen i Ängermanland och Naturvårdsverket.

KANALISERING OCH RESTAURERING

Kanalisering och restaurering är två viktiga delar i vattenförvaltningen. Kanalisering innebär att skapa nya vattenleder, medan restaurering innebär att förbättra befintliga vattenleder. Båda åtgärderna syftar till att förbättra miljön och öka vattenförvaltningens effektivitet. Kanalisering och restaurering är ofta nödvändiga åtgärder för att kunna hantera överskottsvatten och för att kunna förhindra överskottsvatten.

- Den första fasen i kanaliseringen är att skapa nya vattenleder. Detta innebär att gräva upp gamla vattenleder och ersätta dem med nya. Detta är en viktig del i kanaliseringen och restaureringen.
- Den andra fasen i kanaliseringen är att restaurera befintliga vattenleder. Detta innebär att rensa upp gamla vattenleder och förbättra deras struktur. Detta är en viktig del i kanaliseringen och restaureringen.
- Den tredje fasen i kanaliseringen är att skapa nya vattenkällor. Detta innebär att gräva upp gamla vattenkällor och ersätta dem med nya. Detta är en viktig del i kanaliseringen och restaureringen.
- Den fjärde fasen i kanaliseringen är att förbättra miljön. Detta innebär att plantera träd och buskar, samt att skapa nya vattenkällor. Detta är en viktig del i kanaliseringen och restaureringen.

TelgeEnergi

Malmgård

VILHELMINA MOELL & SÖN

Finansiärer

Telge Energi och Bra/Miljöval.

Projektägare och projektledning

Vilhelmina Model Forest/Vilhelmina kommun.

Projektledare Mikael Strömberg.

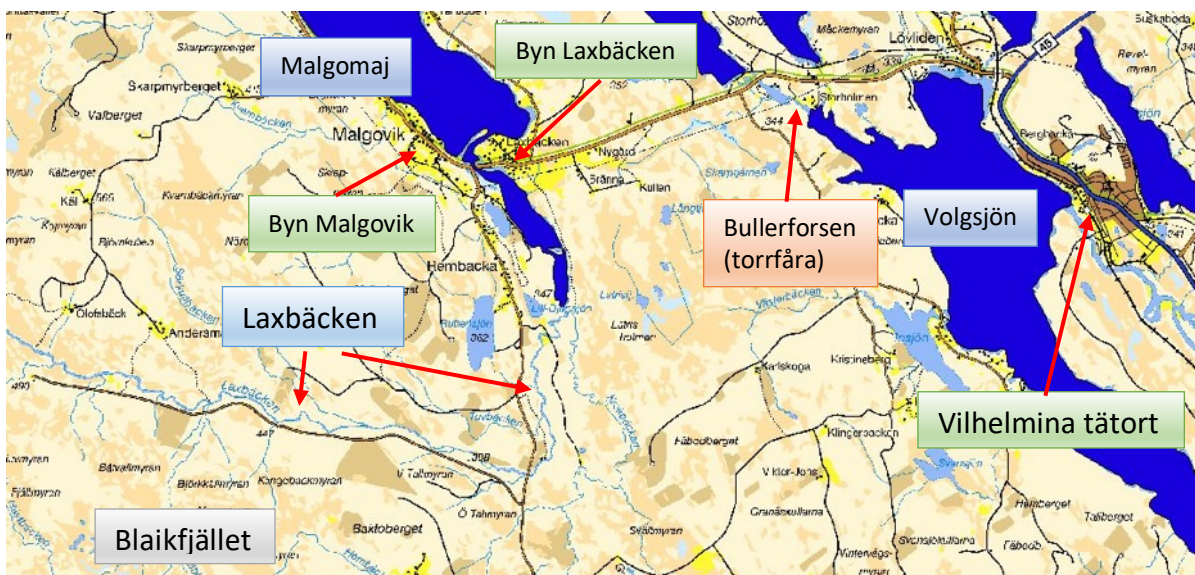
Bakgrund

Laxbäcken sträcker sig från Blaikfjället ned till sjön Malgomaj, bäcken kommer inte från en sjö utan bildas av många tillflöden, som till exempel Hästbäcken, Fjällbäcken, Stockmyrbäcken, Sörkullbäcken, Tuvbäcken och Krokbacken m.fl. rinner in i Laxbäcken längs med bäckens sträckning.

Stockmyrbäcken (brudslöjan) ett av många biflöden till Laxbäcken

Laxbäcken följer till största delen Blaikfjällets norra sida. Den översta delen av bäcken går genom Blaikfjällets naturreservat för att sedan komma ned till låglandet. Lokalt är Laxbäcken känd för att tidigare ha haft en bra produktion på storväxt öring som vandrade emellan sjön Malgomaj och Laxbäcken. Det pratades ofta av dom äldre om stora mängder med havslax som vandrade i bäcken, för att leka (reproducera sig) innan regleringarna. Även vissa sträckor på bäcken har haft ett bra harrbestånd. Länsstyrelserna har gjort en utredning om hur långt laxen vandrade, och kom då fram till att laxen vandrat minst till Volgsjön i Vilhelmina. Från Volgsjön till Laxbäcken är det ingen lång sträcka och inga vandringshinder fanns längs med vägen.

Laxbäcken ligger under Malgoviks FVO och är ett Vilhelmina Model Forest visningsområde. Många exekutioner från besökare nationellt och internationellt har besökt Laxbäcken, visningsområdet innefattar inte bara Laxbäcken utan även områdena omkring, där djurlivet, hyggesmetoder, kantzoner till vatten och naturreservat mm ingår, Naturen skiftar avsevärt från den övre delen av bäcken, där djur och växtlighet återfinns i fjällmiljö. Medans vid den nedre delen av bäcken är växligheten och djurlivet mera låglandskaraktär på.

Längs med Laxbäcken är det enormt bördigt med högrötsvegetation och stora fält av vitsippa. Skogen längs med bäcken är väldigt storvuxen vilket kan förklaras av den bördiga marken i anslutning till bäcken. Bördigheten kommer av att bäcken har ett stort flöde, på våren och vid kraftigt regn då svämmas bäcken över, och vattnet strömmar in i angränsande markområden, området är också även väldigt kalkrikt.

2005 började Vilhelmina Model Forest och Malgoviks FVO att restaurera Laxbäcken. Man började vid den övre delen strax nedanför Mjölkarplatsen, arbetet har gått ut på att rensa ur höljor återföra större block till bäcken och skapa lekplatser. Man har även öppnat upp 2 stycken torrlagda fåror, där den ena fåran blev torrlagd av flottarna för att underlätta flottningen, den andra fåran blev torrlagd för att underlätta för entreprenörer att ta grus ur en grusgrop. Arbetet med restaureringen har pågått i olika omgångar från 2005 till 2015, och har innefattat sträckan strax nedanför Mjölkarplatsen ned till deltat som ligger vid byn Laxbäcken. Innan restaureringarna i Laxbäcken gjordes ett omfattande elfiske.

Restaureringsarbetet 2019

Arbetet med att restaurera Laxbäcken efter flottningen 2019 började uppe vid Hängbron, och avslutades vid Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken. Längden på sträckan var ca 4,5 - 5 km. Arbetet 2019 finansierades av Världsnaturfonden WWF och Telge Energi. Slutrapport är gjord och har redovisats till Världsnaturfonden WWF.

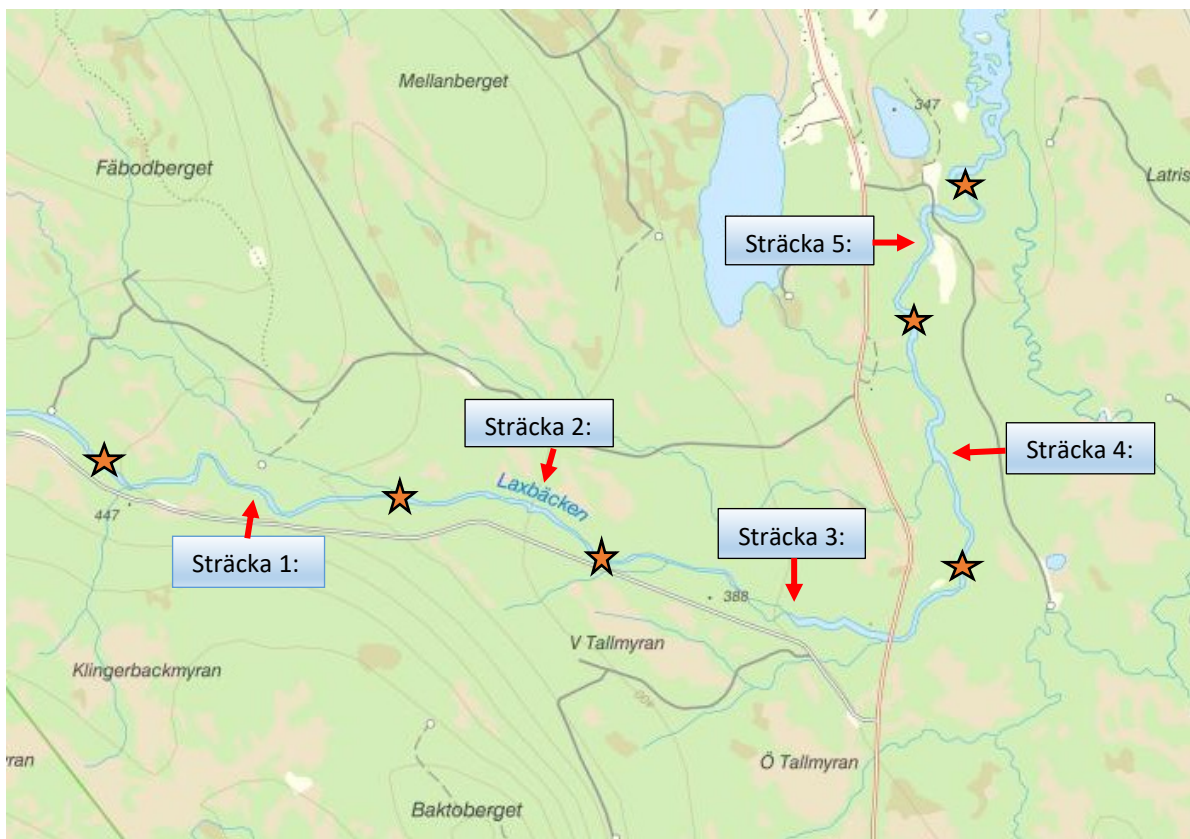
Bilden är tagen strax nedanför Hängbron där restaureringen startade 2019. Här har vi gjort en djupare slingrande fåra, för att djurarterna i vattnet ska överleva vid låg vattenföring.

Restaureringsarbetet 2020

Vi har delat upp restaureringen i 5 sträckor för att det ska vara lättare att se bäckens strukturförändringar, och förstå hur restaureringen genomförts. Sträckan som har restaurerats under 2020 är från strax ovanför Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken, ned till grusgropen i Rembacka. Den restaurerade sträckan är ca 9,5 km

Då restaureringsmetoden vi använder är relativt lika kommer vi att ge exempel vid några områden som restaurerats. Man kan se i kartbilden för varje sträcka var vi har anlagt reproduktionsområden och öppnat sidofåror.

- * Sträcka nr 1: Från Stockmyrbäcken ned till Sörkullbäcken.
- * Sträcka nr 2: Från Sörkullbäcken ned till Storholmen.
- * Sträcka nr 3: Från Storholmen ned till ca 1 km nedanför Djupdalsbron.
- * Sträcka nr 4: Från ca 1 km nedanför Djupdalsbron till strax innan Grusgropen.
- * Sträcka nr 5: ca 1,1 km ovanför bron vid grusgropen ned till ca 600 meter nedanför bron.

Restaureringen av Laxbäcken är inte enkel, då det en varm torr sommar strömmar väldigt lite vatten i bäcken. Men bara en kraftig regnskur på dagen kan förändra flödet avsevärt till dagen efter, skulle det regna ihållande ett par dygn kan bäcken få ett flöde som liknar en vårflood.

Vad detta beror på är antagligen att Laxbäcken byggs upp av många rännilar och små bäckar, inga sjöar dämpar flödet, en del myrar är dikade, upptagningsområdet är relativt stort (Blaikfjället) och det är en kraftig fallhöjd.

Nedanför Landsvägsbron (Djupdalsbron) upp till Mjölkarplatsen är i stort sett bara en lång forssträcka på ca 1 mil. Detta gör att vattnet får en väldigt hög fart, lokalt brukar man säga att bäcken är explosiv.

Det flottades i Laxbäcken i ca 80 - 100 år och samtidigt under den perioden rensade man bäcken på stora block, tog bort kurvor och stenade igen sidofåror (bland annat högvattenfåror). Det byggdes stenkistor för att leda om vattnet. Dessutom var det en stor uthuggning av skog längs med stränderna.

Som en följd av rensningarna och rätningen ökade farten på vattnet i bäcken, och uthuggningen längs med bäcken gjorde att man fick en snabbare snösmältning på våren. Laxbäcken omges bitvis av långa och höga åsar, följderna av att vattenmängden ökade och strömmade fortare, var att vattnet gick in i åsarna och tog med sig sand/grus/sten som i sin tur fyllde igen höljor och skapade översvämningar.

Sammanfattningsvis blev Laxbäcken bred och grund, vilket gör att större fisk får svårt att överleva vid lågt vattenstånd på sommaren och extrem vårflod på våren. Även reproduktionsområdena tog skada då många slammade igen, och lekgrus spreds ut i bäckfåran.

Vid Laxbäckens övre del finns gott om lekgrus men reproduktionsområdena har tagit stor skada av flottrensningarna, den mellersta delen av bäcken har gott om reproduktionsområden men liksom vid den övre delen har dessa skadats av flottrensningarna. Vid den nedersta delen från ca 500 meter nedströms Djupdalsbron, och ned till utloppet till spegeldammen vid byn Laxbäcken finns det mycket gott om lekplatser (lekgrus) för öring/lax och harr, men betydligt sämre med uppväxtområden.

Det är inte konstigt att Laxbäcken tidigare är känd för att storväxt öring och lax, gick upp i bäcken och för att reproducerade sig. Men många av lek- och uppväxtområdena har eroderats sönder.

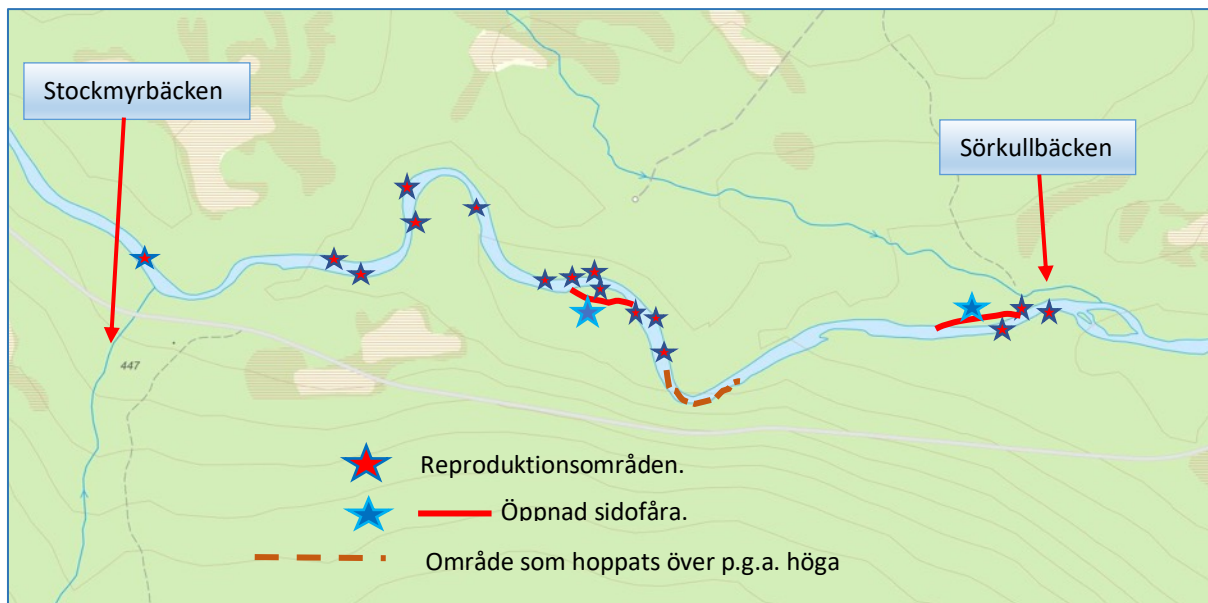

Vårflod i Laxbäcken. Bilden är tagen vid Storholmen.

Långa åsar längs med Laxbäckens övre del. Det lokala namnet är rem/remmar.

Sträcka nr 1: Ca 2,5 km.

Strax ovanför Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken började restaureringen 2020. Restaureringsarbetet 2019 och 2020 överlappar varandra i detta område, då vi inte visste om vi hade ekonomiska möjligheter att fortsätta restaureringen efter 2019 genomfördes endast enklare åtgärder i området. Vid restaureringen 2020 kunde vi genomföra ett mer genomgripande restaureringsarbete i området. Sommaren 2020 var det extremt lågt vatten i bäcken vilket gjorde att det fanns mycket goda förutsättningar för att restaurera.

Restaureringen 2020 började ca 200 meter ovanför Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken.

Området ovanför Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken är väldigt bred och grund, när det under torra perioder på sommaren är låg vattenföring har stor fisk svårt att hitta ståndplatser/skydd.

Arbetet i detta område gick ut på att skapa ståndplatser med jämna mellanrum, och även att skapa reproduktionsområden, och vid behov gräva en djupare dominerande slingrande fåra. Vi lämnade även områden som var breda och grunda orörda, dessa områdena har en jämn genomströmning av vatten som gynnar små fisk så kallade uppväxtområden.

Området strax nedanför Stockmyrbäcken hade flera mindre höljor, i detta område fördjupades höljorna genom att höja och förstärka forsnackarna. En försiktig urgrävning av bottnarna genomfördes också. Block som lagts längs med stränderna och på land flyttades åter ut i vattendraget. Delar av detta område kommer antagligen även att fungera som reproduktionsområden också, då det finns mycket gott om lekgrus i bäcken.

Innan åtgärd.

Under arbetet.

Efter åtgärd.

Den här sträckan med fördjupade höljor kommer att göra det möjligt för även större fisk att överleva vid låg vattenföring i bäcken.

På sträckan mellan höljorna vid Stockmyrbäcken ned till Djävulsön gick restaureringsåtgärderna ut på att återföra block som tagits bort. Där bäcken var bred och grund skapades en dominerande, slingrande djup fåra. Vi har även fördjupat höljer och förstärkt forsnackar samt skapat reproduktionsområden (se kartbild). Många av dessa åtgärder görs för att djurlivet i bäcken ska få bättre möjligheter att överleva under torrperioderna då det är mycket lågt vatten i bäcken. Flottningsrensningarna har inneburit att djurlivet hade fått avsevärt mycket sämre förutsättningar för överlevnad.

I bilderna nedanför kan man se en kurva på bäcken som ligger ca 200 meter nedanför Stockmyrbäckens utlopp till Laxbäcken, området ligger vid en skarp kurva på bäcken. Vid detta område har fokus varit på att skapa ståndplatser i form av flera mindre, djupa höljer.

Innan åtgärd.

En av höljorna som vi byggde.

Efter åtgärd.

Sträckan från kurvan ned till Djävulsön (Storkroken) är bred och grund med några få mindre höljer. Sträckan är ca 850 meter och man kan nog säga att i stort sett hela sträckan är ett uppväxtområde. Det har nog inte alltid varit så, för när flottarna genomförde rensningarna tog man bort och sprängde stora block. Detta är nog kanske orsaken till att bäcken har den bottenstrukturen, eftersom när vattenflödet fick högre fart sedimenterade många höljer och lekplatser igen.

Det vi har gjort på sträckan är att vi har grävt ur och förstärkt försnackar på ett stort antal mindre höljor, återfört block och där det varit möjligt grävt en djupare dominerande, slingrande fåra i botten på bäcken. Det kan ibland vara svårt att se i en bild vart åtgärder är gjorda, så i bilden nedan har vi ritat in pilar där höljorna fördjupats.

Före och efterbilder kan ibland vara svåra att tyda, men här har vi markerat dem anlagda höljorna med pilar. Början på sträckan i bilden är ca 300 meter nedanför Stockmyrbäcken.

Bilden till höger visar ett exempel på hur en liten hölja kan se ut. Vid denna hölja har vi grävt ur botten och höjt/förstärkt försnacken och sedan lagt i större block. Om det finns lekgrus i botten eller i närheten är det väldigt fördelaktigt om man skapar ett lek område i anslutning till försnacken, och uppväxtområden i anslutning till lekområdet.

Ett exempel på en liten hölja som vi byggt.

Ca 450 meter före Djävulsön ligger ännu en skarp kurva, med en lång ås längs med den norra sidan av bäcken. Där går rasbranterna in i Laxbäcken. Detta område är ett bra exempel på hur det kan se ut vid många områden längs med Laxbäckens övre del, här kan man se hur bäcken vid högt vattenflöde går in i rasbranten. Detta får som följd att bäcken tar med sig sediment som sand, grus, lera och sten som då sprids nedströms i bäcken, och fyller igen höljor medan lekplatser slammar igen.

Rasbranten tror vi orsakats av de tidigare flottledsåtgärderna, i alla fall har erosionen förstärkts. Vilka åtgärder kan man då göra för att bäcken inte ska fortsätta gå in i rasbranten? Vi har vid tidigare restaureringar (som började för 15 år sedan) gjort många höljor igenom hela kurvan, och lagt ut block för att få ned hastigheten på vattnet. Vi har inte gjort någon djupgående studie hur det fungerar, men vid årets restaurering noterades att många av åsarna (rasbranter) har börjat att växa igen. Vi kan inte tolka det på annat sätt än att det blivit ett lugnare flöde i bäcken, efter restaureringarna genomfördes. Detta anser vi är en normalisering av förhållandena, men man ska alltid försöka göra en bedömning av vad som är naturlig erosion (bevaras) och vad som är onaturlig (åtgärdas). Ett grannlaga arbete.

Det vi har gjort vid årets restaurering är att fördjupa höljorna, höja och förstärka forsackarna samt återfört block. Vi har försiktigt flyttat den dominerande delen av fåran från ytterkurvan mot innerkurvan, och vi har anlagt 3 reproduktionsområden.

Många långa åsar finns längs med Laxbäcken. Lokalbefolkningen säger rem eller remmar.

Djävulsön är det namn som flottarna gav detta område det officiella namnet är Storkroken. Varför flottarna kallade området Djävulsön berodde på att bäcken delar sig och det bildas en ö mitt i bäcken, när man flottade timret så följde inte timret vattenflödet utan landade uppe på ön, och det bildades stora timmerbröten. Detta innebar för flottarna väldigt mycket extraarbete, som gjorde att dom stock för stock fick putta tillbaka stockarna till bäcken.

Flottarna bestämde därför att bygga en lång stenkista som skulle leda bort timret från ön. Stenkistan har med åren eroderats ned så den är ganska svår att se idag, men den stoppade fortfarande upp vattnet från att komma in fåran på södra sidan av ön.

Fotot har antagligen tagits på 1940 talet.

Åtgärder vi har gjort i området är att öppna upp den torrlagda fåran som är ca 160 meter och ligger söder om Djävulsön. Vi har även byggt flera reproduktionsområden i huvudfåran, återfört block och fördjupat flera mindre höljor. Fördelen med att öppna den torrlagda fåran vid den här tidpunkten var att det var extremt lite vatten i Laxbäcken. Fick vi in vatten vid detta flöde visste vi att det kommer att strömma vatten i fåran året om.

Innan åtgärden var fortfarande fåran som flottarna stängde igen torrlagd.

Efter att vi öppnat upp fåran strömmar nu vattnet återigen i fåran.

Norr om Djävulsön strömmar huvudfåran vidare och längs med bäcken sträcker sig en lång ås med rasbranter. Vi har noterat hur halva rasbranten har växt igen på dom senaste 15 åren. Detta innebär att erosionen minskar, vilket vi är säkra på innebär en normalisering.

Rasbranter som håller på att stabilisera sig.

Vid **Rattenhällan** har vi hoppat över en kortare sträcka på ca 200 meter på grund av att det finns höga naturvärden i området i form av orsten. Området ligger vid ett stup som heter Rattenhällan som består av oljeskiffer. Orstenarna finns i många olika former en del ser ut som sköldpaddor och en del som flygande tefat och så vidare. Intressantast är nog en orsten där vi tror att det kan vara avtryck av djurspår i stenen. Likadana spår kan man se i stenar på botten i Laxbäcken när det är extremt lite vatten.

Orsten.

Den korta sträcka vi hoppade över har gott om block och är redan ett bra strömhabitat.

Sträckan som hoppades över på grund av förekomster av orsten och naturligt bra miljö.

Nedanför detta område fanns tidigare en huggarkoja (Svanökojan) som byggdes på 1800-talet, men som idag är borta. En av dom som bodde i kojan berättade att man tog oljeskiffer från stupet, och lade i vedspisen på morgonen innan dom åkte ut i skogen för att jobba. När dom på kvällen kom tillbaka var det full värme i stugan. Men en dag la någon in för mycket oljeskiffer i spisen, så när dom kom tillbaka på kvällen var botten på spisen helt uppbränd.

På sträckan nedanför Rattenhällan ned till Sörkullbäcken är restaureringsarbetet i stort sett detsamma som ovanför Rattenhällan. Vi har byggt reproduktionsområden, fördjupat höljor, lagt tillbaka block, förstärkt forsnackar och ökat mängden ståndplatser osv.

Ca 300 meter innan Sörkullbäckens utlopp till Laxbäcken finns en sidofåra på ca 140 meter som har varit igenstängd, som vi nu har öppnat så att vattnet återigen kan strömma i fåran.

Innan åtgärd.

Efter åtgärd.

Strax innan Stockmyrbäcken finns en lång hölja där det tidigare varit gott om både harr och öring, men höljan har under årens lopp blivit grundare, antagligen beror det på att när bäckens flöde har varit högt har vattnet gått in i åsar uppströms och tagit med sig grus och sten (sediment).

Flottrensningarna har nog till stor del bidragit till problemet.

Innan åtgärd.

Under arbetet med selet.

Det vi har gjort är att gräva ur höljan, och försiktigt höjt och förstärkt forsnacken vid den nedersta delen av höljan. Vi har även anlagt 2 st nya forsnackar för att på så sätt höja vattennivån i höljan. Sådana kan i vissa fall fungera bra om man vill höja vattennivån.

På norra sidan av höljan fanns tidigare en stor flottarkoja (Sörkullbäckkojan), där kunde flottarna vila och övernatta när flottningen pågick under vårfloden. Man nyttjade även stugan när man gjorde rensningar i bäcken. Flottarkojan togs bort i slutet av 1960-talet.

Vid slutet av höljan delar sig bäcken och det har bildats en ö mitt i bäcken, den fåran som ligger till söder om ön var torrlagd vid låg vattenföring. Men i och med att vi höjt tröskeln vid höljan, strömmar det vatten i fåran nu och då även vid låg vattenföring.

Efter åtgärderna.

Efter åtgärden strömmar vatten i fåran igen.

På sträcka nr 1 kan man se att en hel del områden längs med bäcken översvämmas vid hög vattenföring. På sträckan har 16 nya reproduktionsområden anlagts.

Sträcka nr 2: Ca 1,7 km.

Sträckan börjar vid Sörkullbäckens utlopp till Laxbäcken och sträcker sig ned till Storholmen. På den här sträckan kan man tydligt se hur Laxbäcken förändras med stora översvämningssområden, och många högvattensfårar som slingrar sig in i skogen vid sidan av huvudfåran.

En av många högvattensfårar som finns längs med sträckan.

Man kan också se hur växligheten förändras då markerna runt bäcken är väldigt bördiga, Stora fält av vitsippor och högrötsvegetation och många andra arter som inte är så vanliga i Norrland. Bördigheten beror till stor del av kalkrik mark, och dom stora översvämningarna på våren och vid stor nederbörd. Översvämningarna håller rent från träd och ger samtidigt ett tillskott av kalkrika sediment.

Åtgärderna som är gjorda på sträckan är etablering av reproduktionsområden, ståndplatser, återföring av block till huvudfåran, öppnade sidofårar samt vid behov skapat en dominerande, slingrande djupfåra. Vi har även fördjupat höljor och vid behov förstärkt forsnackar.

På sträckan finns det gott om lekgrus och sten, så vi har haft gott om material att jobba med när vi byggt reproduktionsområden. Det finns även relativt gott om naturliga reproduktionsområden. Däremot är det liten mängd stora block, vilket beror till stor del på att flottarna sprängde sönder en stor mängd. Det är ett problem som gäller i stort sett hela Laxbäcken, men framförallt vid dem nedre delarna av bäcken.

Sträckan ned till Storholmen är till stor del bred och grund, med jämna mellanrum finns även mindre höljor.

Området nedanför Sörkullbäckens utlopp till Laxbäcken innan åtgärd.

Efter åtgärd.

Viktigt att tänka på vid sådana sträckor där bäcken på långa sträckor är både bred och grund, är att skapa djupare höljor med varierad botten. Med denna åtgärd ger man även större fisk möjlighet att kunna överleva torrperioder med lågvattenföring. Man kan även bygga en dominerande djupare slingrande fåra i dessa områden.

Fördjupad hölja i området.

Vi har öppnat upp 3 stycken sidofåror på sträckan (se kartbild), det kan vara svårt ibland att göra en bedömning på huruvida en sidofåra är en högvattensfåra, eller en fåra som har strömmat (strömmande) vatten i året om. Vid dessa 3 fåror har vi gjort bedömningen att det är fåror som strömmat vatten i året om.

Första fåran vi öppnade på sträckan ligger ca 900 meter nedströms Sörkullbäckens utlopp.

Den här fåran var vattenfylld vid höga flöden, men torrlagd vid låga flöden. Nu strömmar vattnet i fåran året om. Ovanför detta område börjar ett stort översvämningsområde med många högvattenfåror, och då framförallt söder om huvudfåran.

Öppnad fåra.

I anslutning till fåran vi öppnade ligger en lång hölja som fördjupades, och block lades in på botten av höljan. Även ett reproduktionsområde byggdes vid forsnacken i slutet på höljan.

Fördjupad hölja.

Andra fåran på sträckan ligger ca 200 meter innan Storholmen, där kunde vi se en stenkista som täppte igen inloppet på en fåra som gick längs med huvudfåran. Stora delar av stenkistan hade eroderat ned. Men vid inloppet till fåran fanns botten på stenkistan kvar. Vi öppnade upp fåran så att vattnet nu kan strömma i fåran året om. I detta område svämmar bäcken över på båda sidor om huvudfåran.

Öppnad sidofåra.

Tredje fåran vi öppnade på sträckan ligger mitt emot det vi idag kallar Storholmen på huvudfårans norra sida. En lång stenkista förhindrade vattnet att strömma in i fåran, i övrigt i området finns det gott om högvattenfåror.

Men den här fåran vi öppnade utgår vi ifrån att det förr strömmade vatten året om.

Innan vi öppnade fåran.

Efter vi öppnat fåran. Nu strömmar vattnet fritt året om.

Vi öppnade även upp en fåra på den södra sidan av Laxbäcken, fårans utlopp är mitt för den rastplats som byggts vid Storholmen.

Inloppet till den öppnade fåran.

En stor fördel med att öppna upp sidofåror som blivit igenstängda, är att botten på fårorna är oftast helt orörda, så det djurliv som återvänder får en helt naturlig miljö att leva i.

Den öppnade fåran till söder om bäcken.

I anslutning till inloppet till den tredje och fjärde fåran vi öppnade, byggde vi flera djupa höljor.

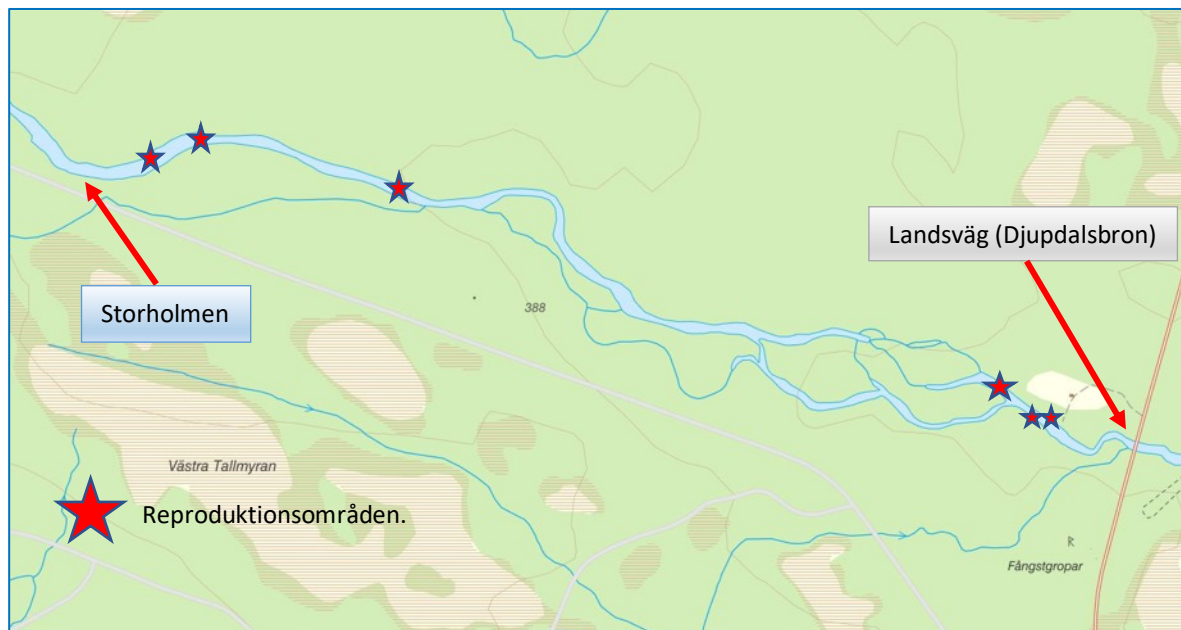
Flera djupare höljor har anlagts i området strax före Storholmen.

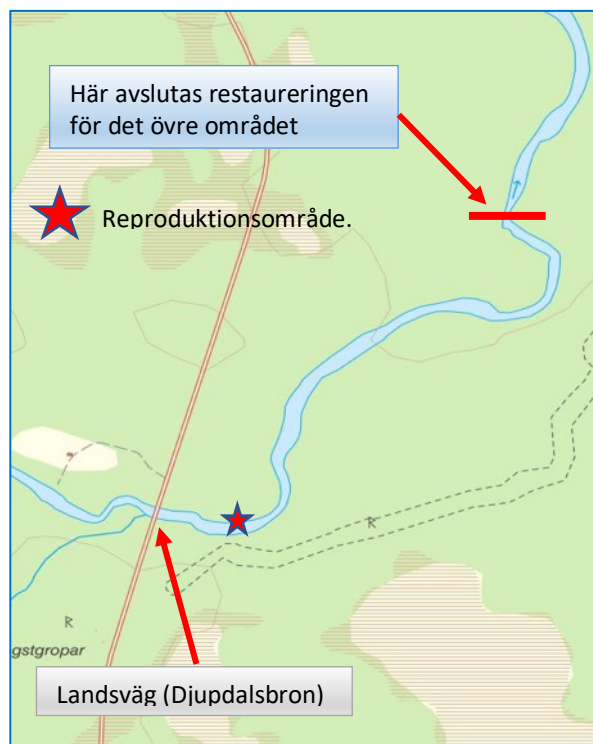
Det området/rastplatsen vi kallar Storholmen idag, är inte det området som tidigare generationer och flottarna kallade Storholmen, utan den riktiga Storholmen ligger ca 700 meter nedströms enligt äldre personer i byn Malgovik.

21 stycken reproduktionsområden har anlagts på sträckan.

Sträcka nr 3: Ca 3,1 km.

I början på sträcka nr 3 liknar bottenstrukturen med stora översvämningsområden och gott om grus/sten och små block sträcka nr 2. Restaureringsåtgärderna har varit att fördjupa dom små höljorna som finns, och samtidigt i vissa fall höja och förstärka forsnackar samt även anlägga en djupare slingrande fåra där det varit möjligt. Vi har även återfört block från stränder och anslutande markområden. Däremot har vi inte haft samma fokus på reproduktionsområden som på dom övre delarna av bäcken. Detta beror på att det finns gott om lekbottnar och uppväxtområden på sträckan. Det man saknar är stora block.

Strax nedanför rastplatsen vid Storholmen, fanns några grundare höljor.

Vi började med att fördjupa höljorna både med att försiktigt gräva ur botten, höja och förstärka forsackarna. Därefter återförde vi block till höljorna.

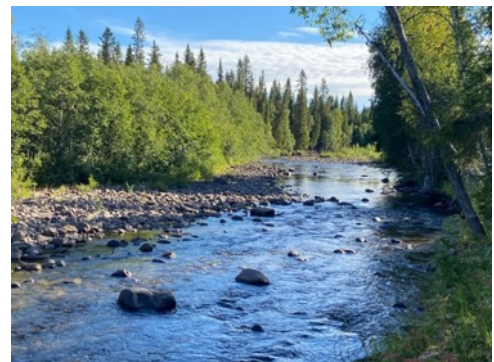
Före åtgärd.

Efter åtgärd.

Strax nedanför höljan/selet har vi anlagt 2 st reproduktionsområden.

Restaureringen fortsatte nedströms med att återföra block till fåran, fördjupa höljor, där det var möjligt att anlägga en djupare slingrande fåra.

Området strax nedanför Storholmen.

Ca 700 meter nedanför Storholmen börjar kaoset så att säga, mängder av högvattensfårar både på norra och södra sidan av bäcken. Huvudfåran på bäcken förändras även den år från år. Början av 1990 talet gjorde en markägare en avverkning av mycket storväxt granskog, på båda sidor av bäcken, det var även före avverkningen ett stort översvämningssområde med många sidofårar. Men efter avverkningen förvärrades översvämningarna, då det inte fanns träd som bromsade upp vattenflödet, stränderna försvagades och nya fårar bröt sig ut i området. Början på detta område är det flottarna kallade Storholmen.

Tidigare strömmade huvudfåran här, men idag har den sökt sig en annan väg.

Många långa högvattensfårar på sträckan.

På blocket i bilden kan man se vart vattennivån låg, vid den tidigare huvudfåran som idag är torrlagd.

Många stubbar från tidigare avverkning, som rivs lös från stränderna och försvagar strandzonerna.

Vid detta område kan man inte göra så stora åtgärder, då det är stor avsaknad av större block, och materialet i botten på bäcken består till stor del av grus och sten. Åtgärden gick därför ut på att lyfta tillbaka dom få block som fanns, fördjupa några mindre höljor. Men positivt är att det finns många lek- och uppväxt områden.

Arbete med att tillföra block och fördjupa höljor i området.

Strax nedanför detta stora översvämningsområde, ca 300 meter innan Djupdalsbron, går vattenflödet i bäcken ihop till en huvudfåra.

Vid detta område finns det relativt gott om block så därför kunde vi anlägga några reproduktionsområden, och bygga bra ståndplatser.

Området strax nedanför det stora översvämningsområdet.

Strax före Djupdalsbron fanns det relativt gott om block man kunde arbeta med, för att anlägga ståndplatser. Men vi behövde inte göra några större åtgärder i området, då tidigare restaureringar har stått sig väldigt bra. Men en del justeringar av block genomfördes.

Strax ovanför Djupdalsbron.

Strax nedanför Djupdalsbron.

Liknade struktur har bäcken även till ca 1 km nedanför Djupdalsbron.

Så åtgärderna vid nedre delen av sträcka 3 har gått ut på att skapa ståndplatser, fördjupa höljor och där behov har funnits höja och förstärka forsnackar. Däremot så har vi inte anlagt så många reproduktionsområden, då det finns mycket gott om naturliga lek- och uppväxtområden på sträckan, vi har även återfört block till fåran.

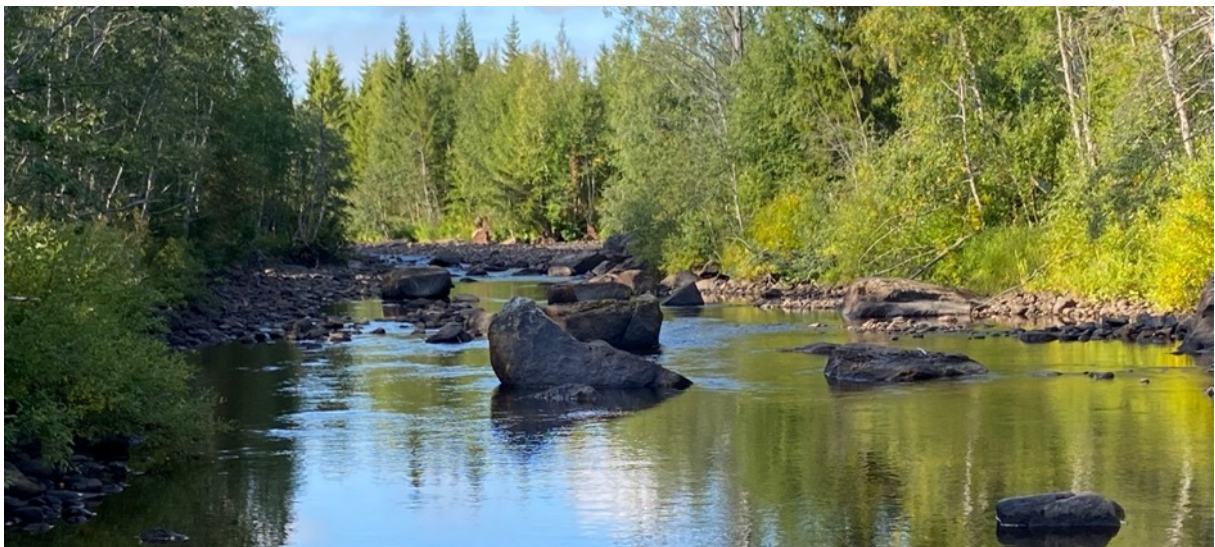
På en ca 500 meter lång sträcka nedströms Djupdalsbron finns det gott om block, mycket beroende på att vid tidigare restaureringar återfördes en stor mängd block.

Men ca 200 meter nedströms Djupdalsbron hade blocken lagts lösa på botten, detta åtgärdade vi genom att förankra (gräva fast) blocken i botten.

Många lösa block som vi sedan förankrade. Bilden är tagen innan åtgärd.

Ca 400 meter nedanför Djupdalsbron kommer man till ett längre sel, som innan restaureringarna var väldigt hårt rensat. Följden av rensningarna blev att det blev lågt vattendjup på hela bredden av selet. Det förekom att fiskare fick gäddfångster i selet. Vi fördjupade selet och lyfte in block och såg till att åter få strömmande vatten genom hela selet. Åtgärden gick ut på att skapa ett bättre habitat för öring och harr, dessutom minskar risken att gädda ska trivas i selet. En normalisering av miljön enligt äldre fiskande.

Selet efter åtgärden.

Grävmaskin i arbete på sträckan.

Slutet på sträcka 3.

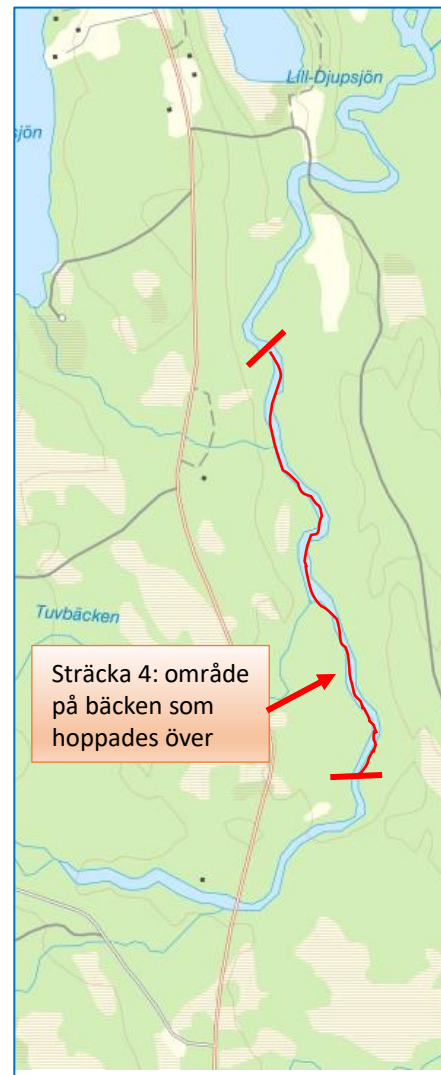
Sträcka nr 4: Ca 2,2 km.

Sträckan börjar ca 1 km nedanför Djupdalsbron och sträcker sig till ca 1,2 km innan bron vid grusgropen i Rembacka. Bottenstrukturen på sträckan skiljer sig avsevärt mot de övre delarna av bäcken. Bäckbotten består till största delen av grus och sten, men det finns block längs med sträckan men dom är få och väldigt stora.

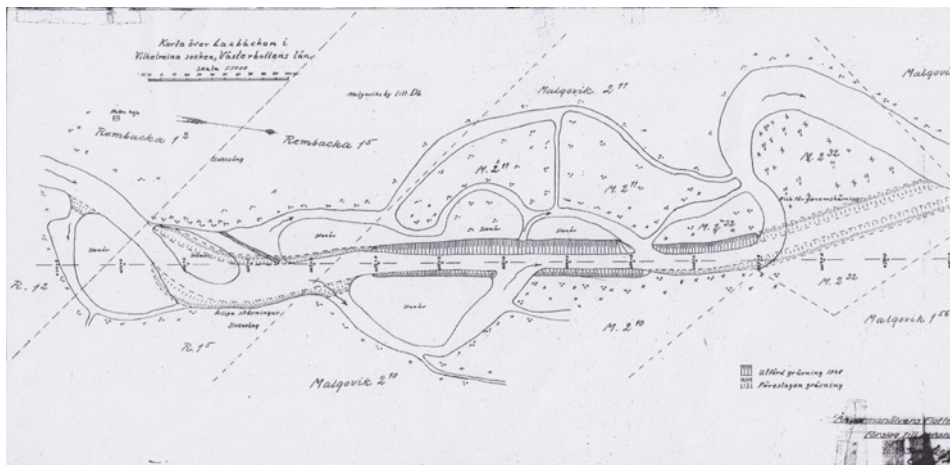
Bäcken har inte så stor fallhöjd på den här sträckan. Detta gör att det finns gott om höljor och sel men dessa var tidigare väldigt grunda och breda, vilket innebar att djurlivet inte hade något skydd mot rovdjur och solljus (uppvärmning). Kortare strömsträckor finns med jämna mellanrum på sträckan.

Här börjar sträcka 4.

Flottarna gjorde kraftfulla rensningar längs med den här sträckan. På 1940 talet använde man schaktmaskiner och schaktade igen sidofåror och rätade ut kurvor i bäcken, Dem gamla i Malgovik berättade att dom minns hur dem fraktade diesel, med häst och vagn till maskinerna uppe vid bäcken.

På den här kartbilden kan man tydligt se, vilka stora åtgärder flottarna gjorde i bäcken.

Vi har vid tidigare restaureringar gått igenom sträckan, och dom åtgärder som gjordes var att framförallt fördjupa höljor och sel, vilket verkar ha stått sig relativt bra. Vi återförde även en del av dom stora block som låg längs med bäcken.

Ett av syftena med åtgärderna var att skapa en dominerande fåra, med en kraftig genomströmning i höljor och sel på hela vattenbredden. Varför gjorde vi det då? Jo, för att det hade börjat förekomma gäddfångster på sträckan, gäddan trivs i breda och grunda sel med ett svagt strömmande vatten igenom, man kan likna det med en spegeldamm. Den största anledningen till åtgärderna var att åter skapa bättre förutsättningar, för öring och harr på den här sträckningen av bäcken.

Efter våra åtgärder har vi inte fått några indikationer på någon gäddförekomst, men för att vara säker på att gädda inte ska finnas bör man få ut mera block i bäcken för att bibehålla strömhabitatet.

På den här sträckan finns det mycket gott om lekområden för öring/lax och harr, men väldigt lite av uppväxtområden.

Utläggning av stora block (tidigare restaurering).

Höjor och sel fördjupades (tidigare restaurering).

Mycket gott om lekgrus längs med hela sträckningen.

Nya högvattensfärar bildas trots flottarnas kraftfulla kanaliseringar.

Intressant att se är att bäcken börjar att göra nya färar i området, trots den hårda kanaliseringen som flottarna genomförde.

På sträckan finns stora mängder av död ved som skapar bröten, som i sin tur täpper till fåror och gör att bäcken bildar nya fåror. Men död ved är ju ett naturligt inslag i ett levande vattendrag, så det bör ju ses som något positivt.

Stora mängder av död ved ligger längs med stränderna, även stora timmerbröten av död ved har bildats, som då gör att bäcken bryter upp nya högvattenfåror.

Den här sträckan har vi valt att hoppa över som vi nämnde i ansökan. Varför vi hoppat över den här sträckan är framförallt att det finns väldigt lite material att jobba med, och då främst avsaknaden av block. Det finns en liten mängd block men det är väldigt stora block.

En annan anledning är att ska man restaurera denna sträcka vore det ju av värde om man kan återställa sträckan så nära som den var innan flottningen. Det innebär att man skulle öppna alla sidofåror ta tillbaka kurvor som rätats ut osv. Denna åtgärd skulle vara väldigt tidskrävande och kostsam, och det man bör göra innan är en detaljerad plan för vad som ska göras. Som ett exempel varför är det så lite block i bäckfåran? Är det så att det aldrig funnits en stor mängd block? Eller är det så att när dom schaktade igen sidofåror, styrde dom in blocken i vallen som ligger vid inloppet till sidofåran? Osv.

Man måste också ha ett nära samarbete med markägarna (2st), om man ska genomföra en fullskalig återställning av bäcken, för det kommer att innefatta att en hel del mark som sidofåror ligger på, som numera är skogbeklädda där skogen måste rensas bort.

Sträcka nr 5: Ca 1,7 km.

Sträcka 5 börjar ca 1,2 km ovanför bron vid grusgropen i Rembacka och sträcker sig ca 550 meter nedanför bron. Sträckan skiljer sig inte allt för mycket ifrån sträcka 4, förutom att ovanför bron finns fler uppväxtområden och områden med block. Men nedanför bron var bäcken, innan tidigare restaureringar, bred och grund och bestod helt av grus och sten.

Sträckan har nog rensats hårt av flottarna. År 1985 var det mycket högt flöde i bäcken och som följd av detta, blev det stora översvämningar. Laxbäcken bröt sig in i grusgropen och tog med sig stora mängder av grus, som fyllde igen alla ståndplatser, och skapade även problem för markägaren nedströms. Det blev lättare översvämningar då botten på bäcken fylldes av grus. Markägaren tog in en entreprenör som med en schaktmaskin styrde upp gruset längs med stränderna, följden av denna åtgärd var att botten på bäcken blev slät som ett golv.

Innan restaureringarna var bäcken bred och grund, och botten bestod endast av grus och sten, nedanför bron.

Entreprenörerna i grusgropen byggde efter denna händelse en lång och hög vall mot Laxbäcken från bron och uppströms, så att bäcken inte skulle kunna komma in i grusgropen igen. I övrigt finns det väldigt mycket lekgrus på botten i bäcken.

Man brukar säga att Laxbäcken är barnkammaren till fisk från sjön Malgomaj, och det är inte konstigt för det finns väldigt gott om lek- och uppväxtområden i Laxbäcken, men många reproduktionsområden skadades av flottningen.

Ovanför bron vid grusgropen finns det korta sträckor med gott om block.

När det gäller sträcka 5 så har det tidigare gjorts en restaurering som gick ut på att fördjupa höljor, återföra block och skapa reproduktionsområden. Dessutom öppnades en ca 450 meter lång torrlagd fåra (huvudfåra) upp, som på 1950-talet entreprenörerna vid intilliggande grusgrop tagit bort. De tog bort kurvan för att Laxbäcken svämmade över och vatten kom in i grusgropen. Sedan blev botten i kurvan en bra upplagsplats för olika grusmaterial.

Hösten 2009 öppnades den långa huvudfåran upp igen. Ett stort och tidskrävande jobb då entreprenörerna inte bara stängt fåran, utan dom hade även fyllt fåran med jord och bråte.

Grävmaskinen i arbete med att öppna huvudfåran.

Idag strömmar vattnet igen i huvudfåran.

Vid restaureringen 2020 var fokus på att komplettera och justera tidigare åtgärder, med att tillföra mera block till bäcken för att skapa fler ståndplatser, fördjupa höljor och förstärka forsnackar.

Tidigare har vi fått stor hjälp av entreprenören Inlandsfrakt som driver grusgropen. Dom har gett oss möjligheten att hämta block och även hjälpt oss att frakta block till bäckfåran, men döm om vår förvåning då år 2020 var grusgropen stängd och allt material var bortstädat. Så möjligheten för oss att skapa fler ståndplatser i bäcken var borta, då det skulle kosta alldeles för mycket att frakta dit block med lastbil från annat håll.

Så därför fick vi fokusera åtgärderna på att gräva fast block som vid tidigare restaurering lossnat, och försöka skapa ståndplatser med de block som finns i fåran. Dessutom stärktes forsnackar och höljor fördjupades.

Man kan säga att vi gjorde justeringar av tidigare restaurering.

Sträckan ovanför bron vid grusgropen finns det trots allt områden, som innehåller block som vi har kunnat jobba med. Selen och höljorna är djupare och botten är varierande med sand/grus/sten och block ovanför bron, stora områden med lekplatser finns och även uppväxtområden om än inte lika stora områden som lekområdena.

Före åtgärd (tidigare restaurering). Sträckan ligger ca 300 meter nedanför bron.

Efter åtgärd (tidigare restaurering).

Restaureringen 2020 riktade vi in oss på att göra justeringar efter tidigare restaureringar.

Sträckan nedanför bron består till stor del av grövre sand/grus och sten, enorma områden med lekgrus men sämre med uppväxtområden. Dom block som finns på denna sträcka är dom block som vi har placerat ut vid restaureringen 2015. Det skulle behövas mer block i fåran vid den nedersta delen, men sträckan är ett betydligt bättre strömhabitat idag än innan restaureringarna. Vi har med åtgärderna som är gjorda i bäcken, även minskat möjligheten för gädda att etablera sig, vid den nedersta delen.

Vi kan konstatera att sträckan från ca 400 meter nedanför Djupdalsbron ned till slutet på Laxbäcken, domineras av harrhabitat med några undantag där det finns längre forspartier. Det får man även bekräftat av många fiskare som fiskat på sträckan.

Sträckan från Djupdalsbron upp till Mjölkarplatsen domineras till stor del av öringshabitat, med några undantag vid den nedre delen där det förekommer att fiskare har fått lika mycket harr som öring. Sträckan ovanför Mjölkarplatsen har långa sel och bara korta forspartier så där domineras sträckan av harr, det förekommer även gädda på den sträckan.

Marknadsföring/information av projektet.

Laxbäcken är ett Model Forest visningsområde, det innebär att Laxbäcken ofta besöks av både nationella och internationella besökare. Det har förekommit många exkursioner längs med bäcken. Det man främst tittar på är kantzoner och restaurering av vattendraget men även olika avverkningsmetoder osv.

Vilhelmina Model Forest visningsområde.

I detta projekt har vi försökt lyfta fram arbetet med att återställa bäcken genom att ta fram 7 skyltar, med olika teman, byggt och monterat upp 6 st skyltstommar som skyltarna ska vara uppsatta på.

Vi har även tagit fram en informationsbroschyr och affischer där vi informerar lite kort om vad som gjorts i bäcken.

Kostnaderna för skyltar och affischer har blivit avsevärt dyrare då vi i början på projektet, endast planerat för en skylt och en skyltstomme. Extrakostnaderna har uppkommit. Detta eftersom att det istället för en layout-kostnad blev det sju stycken. Istället för en plåtskylt blev det 7 st, material/montering och uppsättning av 6 st skyltstommar.

Vi har kommit överens med Telge Energi att lägga till 12 000 kr extra på den här posten, pengarna togs från posten ”grävning”, så det var inget som påverkar den slutliga budgeten av projektet.

Skyltstomme 6 st placerade på olika platser längs med Laxbäcken.

Restaureringen 2019 bekostades av Världsnaturfonden WWF med stöd av Telge Energi, Restaureringen 2020 bekostades av Telge Energi och SNF Bra Miljöval. För att få en helhet av restaureringsarbetet i Laxbäcken har finansiärerna i båda projekten gemensamt bekostat skyltar, skylstommar, informationsbroschyr och affischer som ska kunna användas i marknadsföring/information av restaureringen i Laxbäcken. Här nedan kan man se skyltar som representerar både 2019 och 2020 års restaureringar.

Skylt Mjölkarplatsen.

Skylt Fjällbäcksvika.

Skylt Stockmyrbäcken.

Skylt Storholmen.

Sammanfattning

Det praktiska arbetet med restaureringen/återställningen i Laxbäcken från Stockmyrbäcken ned till Grusgropen i Rembacka, genomfördes till största delen under sommaren/hösten 2020. Projektet har pågått under 1 års tid från våren 2020 till våren 2021. Projektet har genomförts i stort sett enligt planerna,

När det gäller elfisket, så har vi haft svårt att få tag på någon som kunnat genomföra det tänkta elfisket. Därför kunde vi inte genomföra elfisket som det var tänkt, Vad det beror på är svårt att säga men hårt tryck på elfiskarna eller Corona? Men istället la vi pengarna för elfisket på en dokumentationsutrustning, i form av en drönare. Drönaren gör att vi kan dokumentera restaureringen på ett mycket bra sätt, då man konkret kan se vad som är gjort, och sedan efter några år se om åtgärderna har fungerat. Införskaffande av drönaren har gjorts i samråd med Telge Energi och flera bilder i denna redovisning är drönarfoton.

Bilden visar ett av de tidigare elfiskena som genomförts. Dem som elfiskar heter Erik Degerman och Johan Törnblom.

När det gäller elfisket utgör det inte något större problem då vi tidigare har gjort en hel del elfisken på sträckan (10 st lokaler). I framtiden ska det naturligtvis elfiskas i Laxbäcken, för att man ska kunna se om det har varit en bra reproduktion och naturlig artrikedom i bäcken efter restaureringarna.

Hela den restaurerade sträckan är ca 9,5 km. Restaureringen 2020 var intressant ur den synvinkeln att sträckan har restaurerats tidigare, första restaureringen var 2005. Det vi kunde se var att dom åtgärder som gjordes tidigare har stått sig relativt bra. Det är inte ovanligt att man måste upprepa restaureringsinsatser, speciellt i så här branta vattendrag.

Samtal och direktiv med olika myndigheter var 2005 helt annorlunda mot idag, vi fick bland annat höra att vi inte fick gräva ur höljor (gräva i botten), inte fick hämta block på sidan om bäcken utan endast i anslutning till bäcken, sidofårar var tveksamt om man skulle öppna. Ett exempel är kurvan vid Storudden där blev projektledaren nästan idiotförklarad när han föreslog att den skulle öppnas. Vårt svar var att vi ska väl restaurera/återställa bäcken? Annars finns det väl ingen anledning att gå in i bäcken med grävmaskin? Vi genomförde restaureringen utifrån den metod vi trodde på, synd var då att finansieringen var dålig och vi fick hoppa över många områden. Det intressanta är att idag har man från myndigheternas håll i stort sett samma restaureringsmetod i vattendragen som vi hade 2005. Sedan 1980 talet har restaureringsmetoderna förändrats avsevärt.

Vid restaureringen 2020 kunde vi jobba mer på ett avslappnat sätt då finansieringen var bättre, vi kunde göra en mer genomgripande restaurering än vad som gjordes vid tidigare restaureringar. Det vi la märke till vid restaureringen 2019 och 2020 var att, vid dom långa åsarna vid den övre delen av bäcken, börjar rasbranter att växa igen av gräs och sly. Även översvämningsområden i anslutning till bäcken, som bestått av grus och sten har börjat växa igen. Utan att ha gjort några studier omkring detta kan man ju anta att tidigare restaureringar, har gjort att vattenflödet i bäcken har fått ett lugnare vattenflöde.

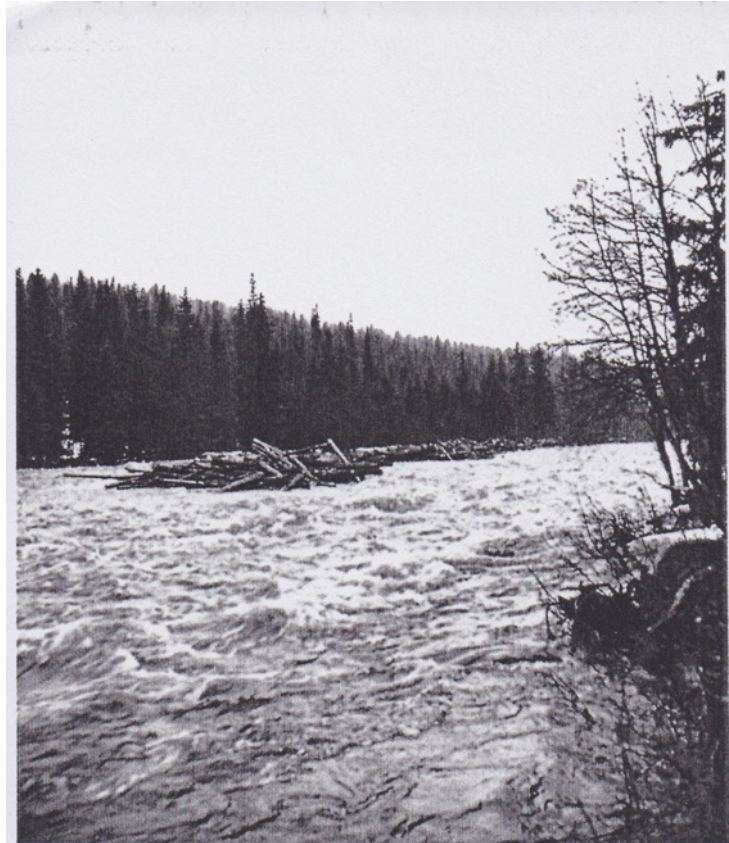
Det vi har gjort är

- Fördjupat och höjt vattennivån i både små och stora höljor. Syftet med åtgärden är att ge större fisk en bra möjlighet att överleva, framförallt vid låg vattenföring i bäcken. Höljor saktar även ned farten på vattnet i bäcken. Vid den nedre delen av bäcken har vi även där fördjupat höljor och sel, men där finns det väldigt många lugnflytande sel som vi där har försökt få genomströmning av hela selet/höljan, för att skapa bättre förutsättningar för öring och harr. Men även för att minimera risken att gädda etablerar sig i höljorna/selen.
- Lyft tillbaka block från stränderna, och även hämtat block från närliggande områden för att många stora block sprängdes bort vid flottrensningarna. Syftet med åtgärden är att skapa ståndplatser, men andra fördelar är att det lugnar ned farten på vattenflödet, och block som sticker upp över vattenytan i snabbt strömmande avsnitt minskar risken för bildning av bottenis.
- Vid behov har block från tidigare restaureringar förankrats bättre i bottnen.
- Där behov har funnits har vi försökt att skapa en djupare slingrande huvudfåra, som alltid håller vatten vid låg vattenföring.
- Många lek- och uppväxtområden är gjorda (45 st).
- Sidofårar har öppnats (6 st), längs med den här sträckan vi restaurerat finns väldigt många högvattensfårar. Det kan ibland vara svårt att avgöra vad som är en högvattensfåra, eller en fåra som strömmar vatten i året runt.
- Återgett vattendraget kontakt med svämplanet. Men detta är inget stort problem för Laxbäcken, som gärna letar sig ut i skogen.
- Förstärkt forsnackar och i vissa fall höjt forsnackar, i Laxbäcken kan denna åtgärd vara en utmaning då bäcken har en hög fallhöjd. På våren eller vid mycket nederbörd får bäcken en väldigt snabb och hög vattenföring. Så mycket som 90 "kubik" har uppmätts vid utloppet till Malgomaj, då gäller det att man har ordentligt byggt fast alla åtgärder som gjorts.
- Sett till att få bra grunda, strandzoner där småfisk/småkryp och andra vattenlevande arter uppehåller sig.
- Död ved har lagts ut vid ett fåtal ställen, frågan är då varför inte på många ställen! Just därför att Laxbäcken har ett som vi brukar säga ett explosivt flöde (snabb och hög vattenföring), den döda veden kan lossna och ställa till bröten längre ned efter bäcken och då kan bäcken ändra sin fåra, och detta skulle nog inte markägarna uppskatta.

Flottningen pågick i över 80 år i Laxbäcken under samma tid så flottrensade man bäcken, det var inga små åtgärder man gjorde då man finansierades av staten och skogsbolagen.

Enligt en gammal flottare så gick man ut i bäcken och gjorde rensningsarbeten nästan varje sommar/höst i bäcken, för att underlätta flottningen året därpå. Med detta i huvudet är det ju inte möjligt att helt återställa en bäck som rensats under så lång period, på några somrar.

Man får nog räkna med att återvända till bäcken någon gång till och göra justeringar innan man kan säga att man är klar.

*Timmerbröte mitt för flottarkojan (Sörkullbäckkojan) som låg emellan Sörkullbäcken och Laxbäcken.
Bilderna är antagligen tagen på 1940 talet.*

Som det känns efter restaureringarna 2019 och 2020 så har vi kommit väldigt långt med att återställa Laxbäcken. Det som fortfarande saknas är stora block som sprängdes bort vid flottrensningarna, trots att vi tillfört en stor mängd block.

Arbetet med att restaurera den nedersta delen av bäcken, gick en aning fortare då vi inte hade tillgång till dom block som vi hade räknat med, då grusgropen hade stängts igen.

Laxbäcken vid låg vattenföring.

Under tiden vi genomförde restaureringen av Laxbäcken var det extremt lågt vatten i bäcken, detta innebar att det underlättade restaureringsarbetet avsevärt.

När man ser bilderna i dokumentet måste man vara medveten om, att dom flesta av bilderna är tagna vid extremt låg vattenföring.

Samma område med hög vattenföring.

Restaureringen har gått helt enligt planerna, och projektet har genomförts inom ramen för den beviljade summan på 684 560 kr.

Slutligen vill vi från Vilhelmina Model Forest/Vilhelmina kommun återigen rikta ett stort **Tack** till Telge Energi och Bra/Miljöval för att ni hjälper oss att laga våra skadade vatten i här uppe Södra Lappland.

Vilhelmina
2021-03-11

Slutredovisningen är gjord av
Mikael Strömberg
Vilhelmina Model Forest

